

کتاب «توسعه از کدام مسیر» منتشر شد

کتاب «توسعه از کدام مسیر» از مجموعه کتاب های اندیشنامه پیشرفت و حاصل تلاش جمعی از پژوهشگران اندیشکده برهان منتشر شد.

کتاب «توسعه از کدام مسیر» از مجموعه کتاب های اندیشنامه پیشرفت و حاصل تلاش جمعی از پژوهشگران اندیشکده برهان منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، همزمان با نقض عهد ایالات متحده آمریکا در توافق هسته‌ای و در حاشیه نشست تخصصی «توسعه از کدام مسیر» از کتاب «توسعه از کدام مسیر» با موضوع بررسی تطبیقی الگوهای توسعه برون‌زا و پیشرفت درون‌زا رونمایی شد.

این کتاب که از مجموعه کتاب های اندیشنامه پیشرفت و حاصل تلاش جمعی از پژوهشگران اندیشکده برهان در ۲۷۰ صفحه و در ۶ فصل، از سوی انتشارات دیدمان به زیور طبع آراسته گردیده است.

چالش‌های توسعه‌گرایی در تضارب نظریات غربی، تجربه و نتایج الگوهای توسعه در جهان، تجربه تاریخی توسعه‌گرایی در عصر قاجار و پهلوی، پیشرفت در منظومه فکری امامین انقلاب اسلامی، اجزا و ابعاد پیشرفت درون‌زا و چالش‌های تحقق الگوی پیشرفت بومی درون‌زا در ایران، عناوین فصل های ۶ گانه این کتاب هستند.

در بخشی از مقدمه این کتاب می‌خوانیم: مسئله پیشرفت از جمله مسائل با پیشینه نسبتاً طولانی در کشور ما بوده و پس از انقلاب اسلامی نیز از جمله مهم‌ترین چالش‌های نظری و کارکردی میان نخبگان و تصمیم‌گیران جامعه بوده است. تعالی‌جویی و تلاش در جهت حرکت به سمت جلو، در نهاد فطری انسان نهادینه شده است و در دوران معاصر با تکیه هر چه بیشتر بر دانش و تفکر، این امر بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. در این زمان، از تک‌آحاد بشریت گرفته تا مجموعه جامعه انسانی، مقوله «توسعه از کدام مسیر» را برای خود هدفی اساسی دانسته و چنین گمان می‌رود که گام برداشتن یک جامعه در جهت پیشرفت به‌منزله مرگ تدریجی و نابودی آن جامعه خواهد بود. پیشرفت از مفاهیمی است که هر جامعه‌ای بر اساس مبانی معرفتی، فلسفی و اخلاقی خود برداشت خاصی از آن دارد. در فرآیند پیشرفت و تکامل و هدف‌گذاری و تعیین مقصد برای آن، جهان‌بینی حاکم بر جامعه نقش بسزایی دارد. اگر جامعه‌ای دارای بینش مادی باشد، اهداف زندگی را محدود به جنبه‌های مادی می‌داند و گزینش خود را در همین راستا انجام می‌دهد و پیشرفت را حرکتی در جهت اهداف خود تعریف می‌کند. در این نگاه، هر چیزی که محدودیت مادی ایجاد نماید و برای امیال و خواسته‌های مادی مانع محسوب شود، ضد توسعه قلمداد می‌شود.

کاربرد ویژه توسعه توسط اندیشمندان و سیاست‌مداران غربی با بار ارزشی و ارزش‌گذاری شخصی همراه است. غرب با تقسیم‌بندی جهان به توسعه‌یافته، در حال توسعه و توسعه‌نیافته این مفهوم را القا می‌کند که کشوری توسعه‌یافته به شمار می‌رود که دارای فرهنگ، آداب، رفتار و جهت‌گیری سیاسی با مختصات غربی باشد. در حال توسعه یعنی کشوری که در حال غربی شدن است و توسعه‌نیافته یعنی کشوری که در مسیر غربی شدن قرار ندارد. ملاک این تقسیم‌بندی نه برخورداری از دانش و فناوری پیشرفته، بلکه برخورداری از فرهنگ و ارزش‌های غربی و حرکت در مسیر کسب آن‌ها است. در این راستا، ایده توأم بودن فرهنگ و فناوری را مطرح نمودند. مدعای این ایده این بود که باید فناوری را با فرهنگ پذیرفت یا هر دو را رد کرد و چون فناوری از غرب می‌آید، باید فرهنگ هم از غرب بیاید.

پیشرفت در اندیشه و نظام معنایی اسلام معنای خاص دارد و در چالش با توسعه غربی است. واژه توسعه، که در جهان سیاست به‌کاربرده می‌شود، برگرفته از فرهنگ غرب است و با نگاه تک‌بعدی به رشد جامعه، فقط رشد مادی آن را مد نظر قرار می‌دهد. در جهان معاصر، هویت و شخصیت حقیقی جوامع اسلامی در پرتو فرهنگ و ایدئولوژی آسمانی‌شان رقم می‌خورد. بدین معنا که اگر جهان غرب با ابتنا بر انسان‌محوری با فرهنگ مادی و فناوری پیشرفته‌اش شناخته می‌شود؛ جهان اسلام با ابتنا بر

خادمحوری با معنویت، انسانیت و اخلاق و با فلسفه، حکمت و ایدئولوژی متافیزیکی و اش هویت می‌زنج‌د؛ باید. اندیشه اسلامی، پیشرفت و تکامل را یکی از ابعاد وجودی انسان تلقی می‌زنج‌د؛ نماید و هر روز انسان را بهتر از روز قبل می‌زنج‌د؛ خواهد؛ البته این پیشرفت و ترقی باید در چارچوب اصول، احکام و ارزش‌زنج‌د؛ های دینی خود تحقق یابد، چرا که اساساً سعادت حقیقی این جهانی انسان، علاوه بر سعادت اخروی، از همین راه حاصل شدنی است. پیشرفت در نظام معرفتی اسلام، عبارت است از حرکت تصاعدی و رو به کمال انسان که تمام ابعاد وجودی او را در بر دارد و به‌زنج‌د؛ طور متوازن و متناسب انجام می‌زنج‌د؛ گیرد.

با همین رویکرد در نگاه اجتماعی و کلان نیز می‌زنج‌د؛ توان پیشرفت یک کشور و جامعه را تبیین کرد. پیشرفت جامعه اسلامی، تعالی و تکامل معنوی و مادی در نهایت حاکم شدن حیات طیبه اسلامی در آن است. نکته قابل‌زنج‌د؛ تأمل آن است که رویکرد و جهت‌زنج‌د؛ گیری‌زنج‌د؛ های کلان انقلاب اسلامی در مسیری مغایر با منافع قدرت‌زنج‌د؛ های حاکم بر نظام بین‌زنج‌د؛ الملل تعریف‌زنج‌د؛ شده است و اصولاً نظام اسلامی یکی از کارویژه‌زنج‌د؛ های خود را برهم زدن نظام ابر سرمایه سالاری سلطه‌زنج‌د؛ گر می‌زنج‌د؛ داند. طبیعی است که در چنین شرایطی نیروهای قدرت‌زنج‌د؛ های خارجی به‌زنج‌د؛ عنوان نیروی تضعیف‌زنج‌د؛ کننده و معارض مسیر پیشرفت‌زنج‌د؛ طلبی ملت ایران تلقی می‌زنج‌د؛ گردند.

فراتر از این نکته می‌زنج‌د؛ توان به مسئله‌زنج‌د؛ ای جدی‌زنج‌د؛ تر در تاریخ تحولات جهانی اشاره کرد و آن اینکه اصولاً قدرت‌زنج‌د؛ های جریان استعماری و استعمار فرانو مسیر اقتدارافزایی جهانی خود را در شکل‌زنج‌د؛ دهی هرچه بیشتر به یک نظم & سلطه‌زنج‌د؛ پذیرانه‌zwnj؛&؛ دنبال می‌زنج‌د؛ کنند. کاهش قدرت‌زنج‌د؛ های ملی و کم‌رنگ شدن مرزهای سیاسی و جغرافیایی در نهایت نظامی را شکل خواهد داد که صاحبان قدرت‌زنج‌د؛ های فراملی و ابرسرمایه‌زنج‌د؛ داری امکان تسلط بیشتر بر کانون‌زنج‌د؛ های حساس و راهبردی جهان را خواهند یافت. در چنین شرایطی دولت و ملتی که به دنبال برهم زدن این نظم & سلطه‌zwnj؛&؛ گر و سلطه‌zwnj؛&؛ پذیرانه‌zwnj؛&؛ یا حاکمیت نظام سلسله مراتبی کدخداپورانه باشد، مانع تحقق این مسیر تلقی شده و از هیچ تلاشی برای شکست آن ملت و دولت فروگذار نخواهد کرد. راز حقیقی مخالفت ۴۰ ساله نظام سلطه با ملت ایران نیز در همین مسئله نهفته است.

راهبرد اساسی نظام سلطه طی این سال‌zwnj؛&؛ ها، مهار و مقابله با نظام اسلامی بوده است و همین راهبرد شکل‌zwnj؛&؛ دهنده به رویکردها، تاکتیک‌zwnj؛&؛ ها و اقدامات ایالات‌zwnj؛&؛ متحده امریکا و غرب علیه جمهوری اسلامی ایران بوده است. در اینجا جای این پرسش اساسی هست که در مقابل این نیروی متخاصم خارجی & که از امکانات و توانمندی‌zwnj؛&؛ های قابل‌zwnj؛&؛ توجهی نیز برخوردار است- برای تحقق آرمان نظام اسلامی و پیشرفت همه‌zwnj؛&؛ جانبه مادی و معنوی چه باید کرد؟ اهمیت این پرسش از آن‌zwnj؛&؛ رو است که تأمین منابع لازم اعم از مادی، مالی، لجستیکی، دانشی و فناوری و & بسیاری را به این نتیجه می‌zwnj؛&؛ رساند که پیشرفت و توسعه نیازمند حمایت‌zwnj؛&؛ های بیرونی و حل و هضم شدن در مسیر توسعه نظام بین‌zwnj؛&؛ الملل است و حال‌zwnj؛&؛ آنکه در این موضوع مغایرتی کاملاً آشکار با اهداف و آرمان‌zwnj؛&؛ های نظام اسلامی مشاهده می‌zwnj؛&؛ گردد. جریان غرب‌zwnj؛&؛ گرا با طرح دوگانه غیرواقعی & حفظ محوری- بسط محوری‌zwnj؛&؛ و تقابل نمایی میان منافع ملی و رویکرد انقلابی می‌zwnj؛&؛ کوشد، مسیر پیشرفت را در تضاد با حفظ و تأکید ارزش‌zwnj؛&؛ های انقلاب تعریف کرده و با تعریف راهبرد & امنیت ملی‌zwnj؛&؛ بر این اساس توسعه وابسته را یگانه راه تعالی جامعه ایرانی معرفی کند.

حال‌zwnj؛&؛ آنکه راه پیشرفت کشور را نباید در نفی استقلال و وابسته‌zwnj؛&؛ سازی جستجو کرد. بر مبنای منظومه راهبردی و گفتمان امامین انقلاب اسلامی، پیشرفت جز در مسیر درون‌zwnj؛&؛ زا و با تکیه‌zwnj؛&؛ بر ظرفیت‌zwnj؛&؛ های داخلی تحقق نخواهد یافت. &

علاقه مندان جهت تهیه این کتاب‌zwnj؛&؛ ها می‌zwnj؛&؛ توانند با شماره ۰۲۱-۲۶۱۵۳۲۹۳ و یا نشانی اینترنتی www.didiemanbook.ir مراجعه کنند.